

XÂY DỰNG CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO VÀ TỔ CHỨC ĐÀO TẠO THẠC SĨ CHUYÊN NGÀNH QUẢN LÝ GIÁO DỤC TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC HỒNG ĐỨC

Nguyễn Thị Hà Lan¹, Lê Việt Bá², Cao Thị Cúc¹, Nguyễn Thị Thanh¹

TÓM TẮT

Đào tạo thạc sĩ Quản lý giáo dục ở Trường Đại học Hồng Đức thực hiện theo Chương trình định hướng ứng dụng và Chương trình định hướng nghiên cứu. Do vậy, để nâng cao chất lượng đào tạo thạc sĩ Quản lý giáo dục, đòi hỏi sự quan tâm, chỉ đạo của Ban Giám hiệu, sự phối hợp, hỗ trợ của phòng Quản lý đào tạo Sau đại học để khoa Tâm lý - Giáo dục thực hiện chỉnh sửa, hoàn thiện Chương trình đào tạo dựa trên các qui định hiện hành nhưng vẫn đảm bảo phù hợp với thực tiễn đội ngũ cùng các điều kiện khác của Nhà trường. Mặt khác trong quá trình tổ chức đào tạo, khoa cũng đã vận dụng đúng, hợp lý các qui định, qui chế đảm bảo tối ưu việc vận hành chương trình và tạo điều kiện cho học viên. Tuy nhiên, còn một số vấn đề chưa rõ cũng cần được Nhà trường, phòng Quản lý đào tạo Sau đại học quan tâm và chỉ đạo trong thời gian tới để giúp cho hoạt động đào tạo thạc sĩ Quản lý giáo dục ở Trường Đại học Hồng Đức ngày càng đảm bảo chất lượng, uy tín.

Từ khóa: Chương trình đào tạo, Quản lý giáo dục, định hướng nghiên cứu, định hướng ứng dụng, qui định, qui chế đào tạo.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trước yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, giáo dục đại học cũng không ngừng đổi mới nhằm nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, đáp ứng nhu cầu của thị trường lao động.

Trường Đại học Hồng Đức có sứ mạng đào tạo nguồn nhân lực đa lĩnh vực, có khả năng thích ứng với sự thay đổi của thị trường lao động; nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ phục vụ sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh Thanh Hóa và cả nước. Hiện nay, Nhà trường đang tổ chức đào tạo 07 chuyên ngành tiến sĩ, 21 chuyên ngành thạc sĩ, 35 ngành đại học.

Trong những năm qua, cùng với việc nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, cán bộ, viên chức, Ban giám hiệu đã chỉ đạo các phòng chức năng, các khoa đào tạo thường xuyên rà soát, cập nhật, chỉnh sửa chương trình đào tạo (CTĐT) từ đại học đến tiến sĩ. Việc cập nhật, chỉnh sửa, hoàn thiện mục tiêu, chuẩn đầu ra cùng với cấu trúc nội dung CTĐT đã được thực hiện theo các qui định của Bộ Giáo dục và Đào tạo cũng như các văn bản hướng dẫn của Nhà trường. Từ năm 2022, cùng với việc thực hiện rà soát, chỉnh sửa, cập nhật CTĐT theo Thông tư 17/2021/TT-BGD&ĐT về Qui định chuẩn CTĐT, xây dựng, thẩm định và ban hành CTĐT các trình độ của giáo dục đại học, thông tư 23/2021/TT-BGD&ĐT của Bộ Giáo dục và Đào tạo về Ban hành qui chế tuyển sinh và đào tạo thạc sĩ, căn cứ quyết định 297/QĐ-ĐHHĐ về Việc ban hành qui định về tuyển sinh và đào tạo trình độ thạc sĩ tại Trường Đại học

¹ Khoa Tâm lý Giáo dục, Trường Đại học Hồng Đức; Email: nguyenthihalanh@hdu.edu.vn

² Trường Đại học Hồng Đức

Hồng Đức, tổ chỉnh sửa, cập nhật CTĐT thạc sĩ Quản lý giáo dục đã hoàn thiện và trình Hiệu trưởng phê duyệt 2 CTĐT thạc sĩ Quản lý giáo dục, một CTĐT theo định hướng nghiên cứu, một CTĐT theo định hướng ứng dụng, bắt đầu áp dụng cho khoa tuyển sinh 2022.

Trong 2 năm gần đây, nhu cầu học tập, nâng cao trình độ về quản lý của cán bộ quản lý giáo dục, giáo viên cốt cán và giáo viên từ bậc mầm non đến đại học ngày một tăng. Năm 2022, bắt đầu áp dụng CTĐT sau rà soát, chỉnh sửa, trường và khoa Tâm lý Giáo dục đã tuyển sinh được 113 học viên, trong đó có 24 học viên theo CTĐT định hướng nghiên cứu, 89 học viên theo CTĐT định hướng ứng dụng. Đặc biệt, học viên thạc sĩ Quản lý giáo dục có chuyên môn đào tạo bậc đại học hết sức đa dạng, từ nhiều chuyên ngành khác nhau, công tác ở nhiều bậc học khác nhau, giữ các vị trí khác nhau nên trong quá trình đào tạo, đội ngũ giảng viên, cán bộ hướng dẫn cũng đã hết sức cố gắng tiếp cận xu hướng đổi mới giáo dục, tiếp cận, tìm hiểu thực tiễn giáo dục từ mầm non, phổ thông, giáo dục nghề nghiệp, giáo dục đại học để hoàn thành tốt nhiệm vụ. Số lượng học viên trên 1 khóa tuyển sinh đông, yêu cầu tốt nghiệp đúng tiến độ, do vậy trong quá trình đào tạo, khoa phải hết sức cẩn thận, nghiên cứu, xây dựng kế hoạch đào tạo hợp lý và hiệu quả nhất.

Tuy nhiên, do là khóa đầu tiên áp dụng qui chế đào tạo mới, nên ngoài những thuận lợi trong công tác tuyển sinh, hoạt động đào tạo, khoa cũng gặp không ít khó khăn, lúng túng. Được sự quan tâm của Ban Giám hiệu, sự phối hợp hỗ trợ của phòng Quản lý đào tạo Sau đại học, và đặc biệt là trách nhiệm, tâm huyết của đội ngũ giảng viên trong và ngoài khoa, ngoài trường đã giúp cho quá trình đào tạo thạc sĩ Quản lý giáo dục đúng kế hoạch và đảm bảo mục tiêu, chuẩn đầu ra, mang lại sự hài lòng cho học viên trong và ngoài tỉnh.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN

2.1. Xây dựng chương trình đào tạo thạc sĩ Quản lý giáo dục

Dựa trên các văn bản của Bộ Giáo dục và Đào tạo và của Trường Đại học Hồng Đức về qui định, hướng dẫn xây dựng CTĐT, tổ soạn thảo CTĐT thạc sĩ Quản lý giáo dục đã nghiên cứu và xây dựng cấu trúc khung CTĐT thạc sĩ Quản lý giáo dục theo định hướng nghiên cứu gồm 2 môn chung, môn Triết và môn Tiếng Anh (7 tín chỉ), 8 môn cơ sở ngành và chuyên ngành (26 tín chỉ), 4 chuyên đề nghiên cứu (12 tín chỉ) và luận văn (15 tín chỉ).

Cấu trúc khung CTĐT thạc sĩ Quản lý giáo dục theo định hướng ứng dụng gồm 2 môn chung, đó là Triết và Tiếng Anh (7 tín chỉ), 12 môn cơ sở ngành và chuyên ngành (38 tín chỉ), Thực tập (6 tín chỉ) và Đề án tốt nghiệp (9 tín chỉ).

Khi rà soát, cập nhật, chỉnh sửa 2 CTĐT nghiên cứu và ứng dụng, dưới sự định hướng của Ban Giám hiệu, phòng Quản lý đào tạo Sau đại học, tổ chỉnh sửa CTĐT đã lựa chọn, sắp xếp các học phần phù hợp với chuẩn đầu ra đối với cả 2 định hướng ứng dụng và nghiên cứu để đưa vào nội dung CTĐT, chỉ khác 15 tín chỉ (dành cho luận văn đối với CTĐT theo định hướng nghiên cứu và thực tập - 6 tín chỉ, đề án - 9 tín chỉ đối với CTĐT theo định hướng ứng dụng). Như vậy, khối lượng các học phần tương đương giữa 2 CTĐT chiếm tỷ lệ hơn 50% khối lượng CTĐT (33/tín chỉ). Sự khác nhau giữa 2 CTĐT là các chuyên đề nghiên cứu và luận văn tốt nghiệp (đối với CTĐT theo định hướng nghiên cứu) và một số học phần thuộc khối kiến thức chuyên ngành, thực tập, đề án (đối với CTĐT theo định hướng ứng dụng);

Với việc sắp xếp như vậy giúp cho học viên ở 2 CTĐT tạo điều kiện cho học viên có thể tham gia học với các lớp khác nếu không tham gia học cùng với lớp, có thể tham gia học ghép cùng với các lớp cùng khóa, các khóa (nếu có thể) và cùng dự thi kết thúc học phần chung giữa 2 CTĐT.

2.2. Tổ chức đào tạo thạc sĩ Quản lý giáo dục

2.2.1. Đối với thực hiện chương trình đào tạo theo định hướng nghiên cứu

Trong triển khai, thực hiện CTĐT theo định hướng nghiên cứu, việc định hướng đề học viên lựa chọn các chuyên đề nghiên cứu gắn kết với hướng luận văn tốt nghiệp là việc cần quan tâm, giúp học viên tận dụng sản phẩm, kết quả của chuyên đề nghiên cứu trong quá trình làm luận văn tốt nghiệp.

Hướng này là hướng hiện tại vẫn được các trường đại học, các học viện đào tạo thạc sĩ Quản lý giáo dục lựa chọn trong tuyển sinh, đào tạo thạc sĩ Quản lý giáo dục.

2.2.2. Đối với thực hiện chương trình đào tạo theo định hướng ứng dụng

Trong triển khai, thực hiện CTĐT theo định hướng ứng dụng, việc định hướng đề học viên lựa chọn các nội dung thực tập gắn kết với hướng của đề án tốt nghiệp là việc cần quan tâm, giúp học viên tận dụng sản phẩm, kết quả của quá trình thực tập để sử dụng trong quá trình làm đề án tốt nghiệp.

Tuy nhiên trong quá trình tổ chức thực hiện CTĐT theo định hướng ứng dụng, khoa chúng tôi đã nghiên cứu qui chế và vận dụng như sau:

Một là, qui định mỗi giảng viên hướng dẫn thực tập tối đa 10 học viên (điểm d, khoản 5, điều 16, Quyết định số 297/QĐ-ĐHHD của Trường Đại học Hồng Đức). Ở đây không qui định về trình độ chuyên môn của giảng viên hướng dẫn thực tập.

Hai là, chăm báo cáo kết quả thực tập: 1 cán bộ hướng dẫn và 1 cán bộ chuyên ngành chăm (điểm e, khoản 5, điều 16, Quyết định số 297/QĐ-ĐHHD của Trường Đại học Hồng Đức). Nên xem lại qui định này vì ngay cả hướng dẫn đề án cũng không yêu cầu đúng chuyên ngành, nên chăm thực tập không nhất thiết phải là cán bộ chuyên ngành.

Ba là, tại mục a, khoản 4, điều 22 của Quyết định số 297/QĐ-ĐHHD của Trường Đại học Hồng Đức về tiêu chuẩn của người hướng dẫn đề án là “có trình độ tiến sĩ chuyên môn phù hợp với ngành đào tạo...” [5]. Ở mục này, có thể do qui định (khi chưa ban hành Quyết định số 1837/QĐ-ĐHHD về sửa đổi Quyết định số 297/QĐ-ĐHHD) chỉ có 1 người hướng dẫn đề án, do vậy tiêu chuẩn phải là tiến sĩ.

Tuy nhiên theo Quyết định số 1837/QĐ-ĐHHD ngày 23/8/2022 của Trường Đại học Hồng Đức Về việc sửa đổi, bổ sung một số điều trong Quy định tuyển sinh và đào tạo trình độ thạc sĩ tại Trường Đại học Hồng Đức được ban hành kèm theo Quyết định số 297/QĐ-ĐHHD ngày 28/01/2022 đã sửa đổi [6], bổ sung Khoản 3 Điều 22 như sau:

“Mỗi học viên có một hoặc hai người hướng dẫn đề án, trong đó phải có một người là giảng viên cơ hữu của Nhà trường. Tại một thời điểm, một người hướng dẫn độc lập không quá 5 học viên (tính cả số học viên thực hiện luận văn của chương trình định hướng nghiên cứu); trường hợp đồng hướng dẫn 2 học viên được tính tương đương hướng dẫn độc lập 1 học viên. Trường hợp có hai người hướng dẫn, trong quyết định giao đề tài và cử người hướng dẫn cần ghi rõ người hướng dẫn thứ nhất và người hướng dẫn thứ hai.” (cũng thống nhất với qui định tại Thông tư 23/2021 của Bộ Giáo dục và Đào tạo).

Vậy người hướng dẫn thứ 2 của đề án (nếu có) không nói rõ yêu cầu trình độ Tiến sĩ.

Tại Khoản 4, điều 11 Thông tư 23/2021 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về qui định “Mỗi học viên có một hoặc hai người hướng dẫn đề án, trong đó phải có một người là giảng viên cơ hữu của cơ sở đào tạo. Tại một thời điểm, một người hướng dẫn độc lập không quá 05 học viên (tính cả số học viên thực hiện luận văn của chương trình định hướng nghiên cứu); trường hợp đồng hướng dẫn 02 học viên được tính tương đương hướng dẫn độc lập 01 học viên” [3].

Ở đây, không qui định rõ yêu cầu về trình độ của người hướng dẫn đề án.

Tại Mục c, Khoản 1 Điều 27 Thông tư 15/2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo [1] và mục c, khoản 1, điều 27 Quyết định số 692/QĐ-ĐHHĐ của Trường Đại học Hồng Đức [4] qui định “Riêng đối với luận văn thuộc chương trình đào tạo theo định hướng ứng dụng thì người hướng dẫn thứ hai có thể là người có học vị thạc sĩ từ 3 năm trở lên cùng ngành đào tạo và có tối thiểu 15 năm kinh nghiệm làm công tác thực tế thuộc lĩnh vực của đề tài; được hướng dẫn tối đa 2 học viên trong cùng thời gian, tính trong tất cả các cơ sở đào tạo có tham gia hướng dẫn”. Qui định trình độ của người hướng dẫn 2 luận văn theo hướng ứng dụng chỉ từ trình độ thạc sĩ.

Vì vậy, Trường Đại học Hồng Đức cũng nên cân nhắc để nêu rõ yêu cầu trình độ của người hướng dẫn thứ 2 trong Đề án tốt nghiệp.

2.2.3. Đối với các hoạt động khác

Tại khoản 1, điều 7, thông tư số 23/2021/TT-BGDĐT của Bộ Giáo dục và Đào tạo [3] qui định “...Các hoạt động thực hành, thực tập, nghiên cứu và trải nghiệm thực tế được tổ chức ở ngoài cơ sở đào tạo nhưng không vượt quá 20% khối lượng chương trình đào tạo...”. Ở đây cần làm rõ và thống nhất hoạt động thực hành có thể xem là số tiết thực hành được qui định trong đề cương học phần đối với từng học phần hoặc chuyên đề nghiên cứu hay không, từ đó xác định mỗi học phần có thể tổ chức cho học viên đi thực hành, trải nghiệm ở ngoài cơ sở đào tạo hay không.

Qua tổ chức CTĐT thạc sĩ Quản lý giáo dục theo định hướng ứng dụng tại Trường Đại học Hồng Đức trong thời gian qua đã cho thấy sự khó khăn trong việc tổ chức thực tập (từ qui trình hồ sơ, hướng dẫn nội dung thực tập, công tác kiểm tra thực tập..) và đặc biệt với chuyên ngành Quản lý giáo dục thì thật khó để trong thời gian 8 tuần thực tập.

Trường hợp sinh viên học hết năm thứ 3 đăng ký học trước thì nên cân nhắc kế hoạch học tập cũng như quá trình làm luận văn, đề án cho phù hợp và hiệu quả.

3. KẾT LUẬN

Đào tạo Thạc sĩ Quản lý giáo dục tại Trường Đại học Hồng Đức theo qui chế mới đã tuyển sinh và gần kết thúc khóa đầu tiên, đã và đang trong quá trình thực hiện đào tạo. Cùng với việc nâng cao chất lượng đào tạo, việc thống nhất, cụ thể các qui định, qui chế đào tạo là hết sức cần thiết. Do vậy, cần có sự nghiên cứu, đối chiếu các qui định của Bộ Giáo dục và Đào tạo, căn cứ điều kiện thực tế của Nhà trường để ban hành quyết định đào tạo thạc sĩ tại Trường Đại học Hồng Đức, trong đó cụ thể hóa một số qui định (những nội dung được Bộ Giáo dục và Đào tạo cho phép cơ sở đào tạo ban hành) sao cho vừa đảm bảo qui chế, vừa hợp lý và thống nhất trong triển khai, thực hiện, nghiêm túc và hiệu quả góp phần nâng cao chất lượng đào tạo thạc sĩ Quản lý giáo dục tại Trường Đại học Hồng Đức.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2014), *Thông tư số 15/2014/TT-BGDĐT ngày 15/5/2014 Ban hành qui chế Đào tạo trình độ thạc sĩ.*

- [2] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), *Thông tư số 17/2021/TT-BGDĐT ngày 22/6/2021 Quy định về chuẩn CTĐT, xây dựng, thẩm định và ban hành CTĐT các trình độ của giáo dục đại học.*
- [3] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), *Thông tư 23/2021/TT-BGDĐT ngày 30/8/2021 Ban hành qui chế tuyển sinh và đào tạo thạc sĩ.*
- [4] Trường Đại học Hồng Đức (2019), *Quyết định số 692/QĐ-ĐHHD ngày 10/5/2019 về việc Ban hành qui định đào tạo thạc sĩ tại Đại học Hồng Đức.*
- [5] Trường Đại học Hồng Đức (2022), *Quyết định số 297/QĐ-ĐHHD ngày 28/1/2022 Ban hành qui định về tuyển sinh và Đào tạo trình độ thạc sĩ tại trường Đại học Hồng Đức.*
- [6] Trường Đại học Hồng Đức (2022), *Quyết định số 1837/QĐ-ĐHHD ngày 23/8/2022 Sửa đổi, bổ sung một số điều trong Quy định tuyển sinh và đào tạo trình độ thạc sĩ tại Trường Đại học Hồng Đức được ban hành kèm theo Quyết định số 297/QĐ-ĐHHD ngày 28/01/2022.*

BUILDING CURRICULUM AND IMPLEMENTING THE MASTER'S DEGREE PROGRAM IN EDUCATIONAL MANAGEMENT AT HONG DUC UNIVERSITY

Nguyen Thi Ha Lan, Le Viet Bau, Cao Thi Cuc, Nguyen Thi Thanh

ABSTRACT

The Master's training program in Educational Management at Hong Duc University currently consists of two programs: the Application Orientation Program and the Research Orientation Program. The Master's program in Educational Management at Hong Duc University is currently implemented according to both applied and research-oriented programs. Therefore, to enhance the quality of the Master's program in Educational Management, it requires the attention and guidance of the Board of Directors, as well as the coordination and support of the Graduate Training Management Office, for the Faculty of Psychology and Education to carry out adjustments and improvements to the training program based on current regulations while still ensuring suitability to the practical needs and other conditions of the university. On the other hand, during the training organization process, the Faculty has also appropriately applied regulations and rules to optimize the program's operation and create favorable conditions for students. However, there are still some unresolved issues that need attention and guidance from the university and the Graduate Training Management Office in the near future to help ensure the quality and reputation of the Master's program in Educational Management at Hong Duc University.

Keywords: *Training program, educational management, research orientation, application orientation, rules, regulations.*

* Ngày nộp bài: 27/9/2023; Ngày gửi phản biện: 27/9/2023; Ngày duyệt đăng: 25/2/2024